

Сарајево, 15.03.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 08.03.2021. - 12.03.2021.**

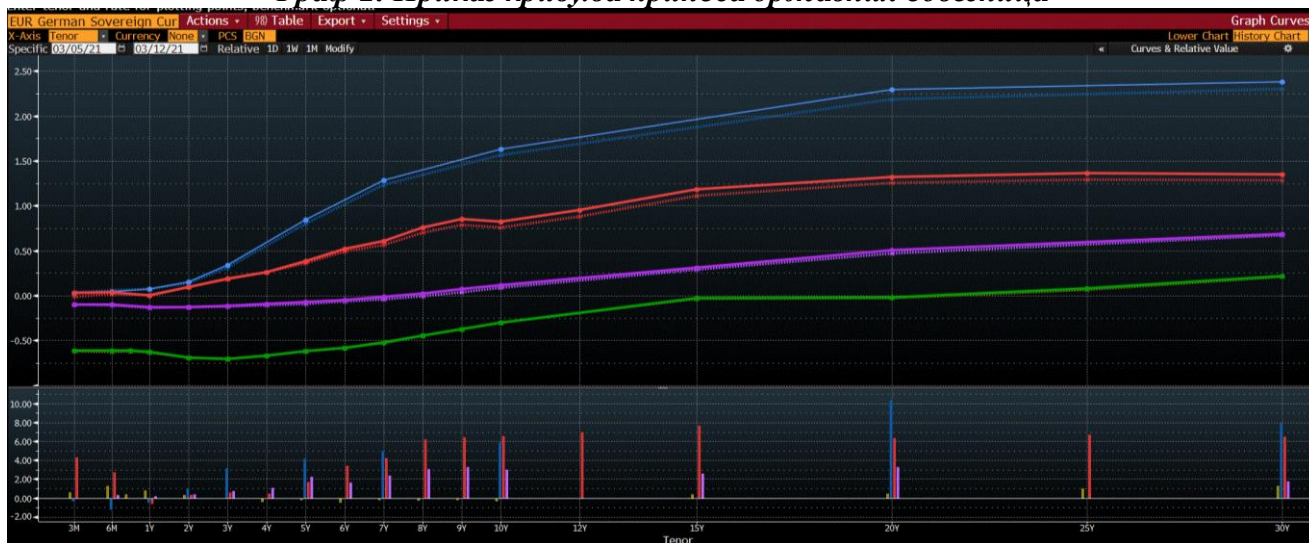
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	5.3.21	-	12.3.21		5.3.21	-	12.3.21		5.3.21	-	12.3.21		5.3.21	-	12.3.21	
2 године	-0,69	-	-0,69	→	0,14	-	0,15	↗	0,10	-	0,10	→	-0,13	-	-0,13	→
5 година	-0,62	-	-0,62	→	0,80	-	0,84	↗	0,37	-	0,38	↗	-0,09	-	-0,07	↗
10 година	-0,30	-	-0,31	↘	1,57	-	1,62	↗	0,76	-	0,82	↗	0,10	-	0,12	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	5.3.21	-	12.3.21
3 мјесеца	-0,577	-	-0,592
6 мјесеца	-0,626	-	-0,613
1 година	-0,603	-	-0,605

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 12.03.2021. године (пуне линије) и 05.03.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница сигурнијих чланица еврозоне нису забиљежили битније промјене у односу на претходну седмицу. С друге стране, приноси италијанских обвезница су смањени између 5 и 13 базних поена, при чему је највећи пад забиљежен код обвезница дужег рока доспијећа. Агенција за додјелу кредитног рејтинга S&P је крајем прошле седмице потврдила AA+ рејтинг Аустрије са стабилним изгледима.

Главни догађај током прошле седмице је била сједница УВ ЕЦБ која је одржана у четвртак на којој су референтне каматне стопе, у складу с очекивањима, остављене непромијењене. Забринута да би раст приноса могао да угрози економски опоравак еврозоне, ЕЦБ је најавила да ће у наредним мјесецима интензивније откупљивати државни дуг кроз РЕЕР програм вриједан 1,85 билиона EUR како би зауставила да неоправдан раст приноса угрози економски опоравак региона. Предсједница

ЕЦБ Lagarde је изјавила да УВ очекује да ће се куповине у оквиру РЕЕР програма током наредног квартала одвијати бржим темпом него почетком ове године. Најављено је да се очекује да ће се глобална ситуација побољшати у 2021. години, али да су и даље у блиској будућности присутне неизвјесности које се прије свега односе на динамику ширења пандемије и вакцинације. Нове прогнозе су благо оптимистичније, па се тако сада очекује да ће у 2021. години БДП забиљежити раст од 4% (претходна прогноза 3,9%), а да ће инфлација износити 1,5% (претходна прогноза 1%), што је посљедица привремених фактора и раста цијена енергената. Предсједница Lagarde је додала да ће највјероватније у првом кварталу бити забиљежена контракција, те нагласила да ће опоравак бити неравномјеран, како временски, тако и по регионима и по секторима. Изгледи за инфлацију у дугом року су остали непромијењени испод циљаног нивоа од близу 2%.

Њемачки IWH економски институт је смањио прогнозу економског раста Њемачке у 2021. години на 3,7% (претходна прогноза је износила 4,4%) наглашавајући ризик трећег таласа пандемије у Њемачкој. Према информацијама званичника администрације Влада Шпаније планира да изврши расподјелу око 2/3 фискалног пакета, укупне вриједности 11 милијарди EUR, како би директно помогла компанијама које су суочене с проблемима. Директна плаћања компанијама би могла да износе 7 милијарди EUR, 3 милијарде EUR би било усмјерено ка реструктурисању државних гаранција, те 1 милијарда EUR за посебан фонд за обнову.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	МАР	1,4	5,0	-0,2
2.	БДП – ЕЗ (квартално) финал.	IV квартал	-0,6%	-0,7%	12,5%
3.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	ФЕБ	1,6%	1,6%	1,6%%
4.	Стопа инфлације – Шпанија (финал.)	ФЕБ	-0,1%	-0,1%	0,4%
5.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	-1,9%	0,1%	-0,2%
6.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	ЈАН	-3,7%	-3,9%	1,0%
7.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	ЈАН	-2,8%	-0,2%	-2,8%
8.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	ЈАН	-	0,9%	-2,2%
9.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г)	ЈАН	-	28,5%	34,0%
10.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	ЈАН	-0,6%	-2,2%	-1,5%
11.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	ЈАН	-4,1%	-2,4%	-1,6%
12.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	ЈАН	-	-9,9%	-5,7%
13.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	ЈАН	-	-1,0%	-3,5%
14.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	ЈАН	-	0,6%	0,2%
15.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	ЈАН	14,5	14,3	15,2
16.	Запосленост – ЕЗ (квартално) финал.	IV квартал	0,3%	0,3%	1,0%
17.	Запосленост – Француска (квартално)	IV квартал	-0,1%	-0,1%	1,7%
18.	Стопа незапослености – Италија (квартално)	IV квартал	-	9,2%	9,6%
19.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	ЈАН	-2,8%	-9,5%	-1,5%

САД

Предсједник САД Biden је у четвртак поподне потписао Закон о стимулативном пакету вриједном 1,9 билиона USD. Пакет укључује нову рунду директних плаћања у вриједности до 1.400 USD за већину одраслих Американаца, седмични додатак до 300 USD савезним накнадама за незапосленост и још 350 милијарди USD помоћи државној и локалним владама, те повећање пореских олакшица на дјецу.

Министрица финансија САД Yellen је изјавила да ће пакет помоћи због пандемије Ковид-19 обезбиједити довољно средстава за подстицање „врло снажног“ економског опоравка, али да се неће бавити дуготрајним проблемима неједнакости. Поновила је да ће пакет омогућити САД да се до следеће године врати на претпандемијски ниво „пуне запослености“. Yellen је изјавила да се не боји инфлације због стимулативног пакета, јер је инфлација прије пандемије била прениска, а не висока, а уколико дође до јачања инфлације, постоје инструменти монетарне политике који то могу ријешити. Фед је објавио финансијске извјештаје за IV квартал према којима је нето

вриједност домаћинства и непрофитних организација повећана за 6,9 билиона USD, на 130,2 билиона USD.

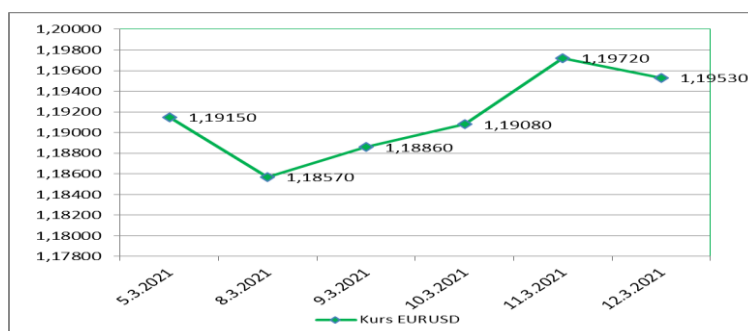
OECD предвиђа да ће америчка економија ове године остварити раст од 6,5%, а слједеће 4,0%, што је боље од очекивања из децембра, која су износила 3,2% у 2021. години и 3,5% у 2022. години. OECD очекује да ће пакет подстицаја утицати на повећање раста америчке привреде за око 3-4% у просјеку већ у првој години.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Оптимизам малог бизниса	ФЕБ	97,0	95,8	95,0
2.	Стопа инфлације (Г/Г)	ФЕБ	1,7%	1,7%	1,4%
3.	Стопа темељне инфлације (Г/Г)	ФЕБ	1,4%	1,3%	1,4%
4.	Велепродајне залихе (М/М) F	ЈАН	1,3%	1,3%	1,3%
5.	Трговина на велико (М/М)	ЈАН	0,9%	4,9%	1,9%
6.	МБА апликације за хипотекарне кредите	5. мар	-	-1,3%	0,5%
7.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	6. мар	725.000	712.000	754.000
8.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	27. феб	4.200.000	4.144.000	4.337.000
9.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ФЕБ	2,7%	2,8%	1,7%
10.	Повјерење потрошача Ун. Мичиген Р	МАР	78,5	83,0	76,8

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1915 на ниво од 1,1953.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Према мишљењу аналитичара, ВоЕ ће морати да одлучи ове седмице да ли ће рећи инвеститорима да превише антиципирају раст каматних стопа, док се УК бори са вакцинацијом против Ковид-19, а влада убризгава новац у економију. Најава министра финансија Sunaka од 3. марта о додатном подстицају у вриједности од 65 милијарди GBP додатно је појачала наду у опоравак економије. Инвеститори сада очекују да ће референтна каматна стопа ВоЕ бити повећана на око 0,7% за три године, у односу на тренутни, најнижи ниво од 0,1%, гдје је и даље далеко од свог историјског просјека. Вриједност GBP је повећана за око 2% од посљедњег састанка централне банке који је одржан 4. фебруара, док су државне обвезнице у фебруару забиљежиле једну од највећих мјесечних распродаја у посљедњој деценији. Према Reutersовој анкети, економија Велике Британије ће се вратити на ниво прије пандемије у року од двије године, а незапосленост ће достићи ниво од 6,5% крајем ове године. Како наводе, земља је претрпјела највећи број смртних случајева у Европи изазван Ковид-19, али је и водећа земља у вакцинацији становништва против Ковид-19. Министар финансија Sunak је изјавио да би економија требало да се опорави до средине 2021. године, шест мјесеци раније него што се очекивало. УК припрема велику ревизију финансијског тржишта како би сачувала значај Лондона након иступања из ЕУ. Barclaycard је објавио да је лична потрошња у УК у фебруару смањена за 13,8% у односу на годину раније, у поређењу са смањењем од 16% забиљеженим у јануару.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	RICS индекс цијена кућа ФЕБ	45%	52%	49%
2.	Индустријска производња (Г/Г) ЈАН	-4,4%	-4,9%	-3,3%
3.	Произвођачка производња (Г/Г) ЈАН	-3,7%	-5,2%	-2,5%
4.	Индекс услуга (М/М) ЈАН	-5,5%	-3,5%	1,7%
5.	Трговински биланс (у милионима GBP) ЈАН	-4,563	-1,630	-6,202
6.	БДП (М/М) ЈАН	-4,9%	-2,9%	1,2%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, те је курс EURGBP забиљежио пад са нивоа од 0,86124 на ниво од 0,85881. GBP је апрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD забиљежио раст са нивоа од 1,3841 на ниво од 1,3924.

ЈАПАН

Замјеник гувернера ВоЈ Атамија је изјавио да би приносе обвезница требало пустити да више осцилирају све док се не умањи ефекат монетарних олакшица, додавши да ће се о корацима за оживљавање тржишта разговарати на састанку ВоЈ ове седмице. ВоЈ ће можда промјенити трослојни систем резерви како би ослободила већи дио резерви од негативних каматних стопа. Атамија је додао да ће једна од кључних тема састанка ВоЈ бити ублажавање посљедица које негативне каматне стопе наносе финансијским институцијама и мијењање свијести друштва да даља смањења каматних стопа нису могућа. Побољшање вишеслојног система се може извршити прилагођавањем трослојног система резерви ВоЈ који намеће камате од -0,1% за мали фонд средстава, 0% камате за други дио система, те +0,1% за остатак резерви. На састанку ВоЈ може да предложи додатне мјере којим би ублажила напетост банкарског сектора приликом смањења каматних стопа. Контролом криве приноса (YCC) ВоЈ и примјеном негативне стопе од 0,1% за резерве које се чувају у банци, док су приноси десетогодишњих обвезница око 0%, настоји се подстаћи опоравак економије. ВоЈ ће извршити ревизију својих инструмената монетарне политике, укључујући и YCC (контролу криве приноса) на састанку који ће се одржати 18. и 19. марта, како би програм подстицаја био одрживији и ефикаснији, док пандемија коронавируса и даље утиче на недостизање инфлације од 2%.

Nikkei Asian Review је објавио чланак у којем је наведено да ће ВоЈ размислити о промјени приступа питању куповина ETF-ова на сједници која се одржава ове седмице. Ово би могло да представља потенцијалну велику промјену политике ове централне банке која је постала највећи власник јапанских акција. Наводи се да су неки чланови ВоЈ предложили укидање годишњег циљаног нивоа од 6 билиона JPY у корист приступа којим би се дозволила већа флексибилност прилагођавања тржишним условима. Истовремено, ВоЈ је већ прилично смањила куповине ETF-ова у овој години, а и појединачне куповине су смањене на 50,1 милијарду JPY на дневном нивоу.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

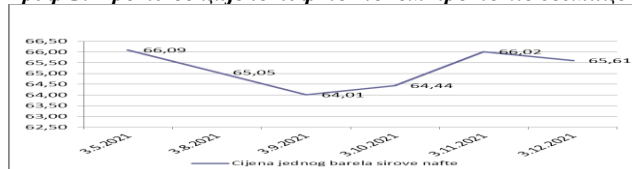
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Суфицит текућег рачуна (у милијардама JPY) ЈАН	1.253,4	646,8	1.165,6
2.	Водећи индекс Р ЈАН	96,8	99,1	97,7
3.	Коинцидирајући индекс Р ЈАН	91,6	91,7	88,2
4.	Банкроти (Г/Г) ФЕБ	-	-31,49%	-38,68%
5.	Новчане зараде запослених (Г/Г) ЈАН	-1,7%	-0,8%	-3,2%
6.	БДП (Q/Q) F IV квартал	3,0%	2,8%	5,3%
7.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) ФЕБ	9,5%	9,6%	9,4%
8.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ФЕБ	7,9%	8,0%	7,8%
9.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) Р ФЕБ	-	36,7%	9,7%
10.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г) ФЕБ	-0,7%	-0,7%	-1,5%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 128,98 на ниво од 130,29. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 108,31 на ниво од 109,03.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 66,09 USD (55,47 EUR). Током протекле седмице цијена нафте није биљежила значајне осцилације. Почетком седмице цијена нафте је имала благу тенденцију смањења под утицајем очекивања вијести о стању залиха овог енергента у САД. У сриједу су објављени подаци о стању залиха у САД који су показали да су залихе повећане за 13,8 милиона барела на укупних 498,4 милиона барела седмично, што је утицало на благи пад цијене нафте. Залихе нафте су у прошлој седмици биле за око 6% веће од петогодишњег просјека. У наредним данима цијена нафте је имала тенденцију раста, те је у четвртак повећана за више од 2% под утицајем слабијег долара и очекивања да ће поново доћи до раста тражње, иако су подаци показали да су залихе нафте у САД повећане. Почетком овог мјесеца ОПЕКС+ су донијели одлуку да наставе са смањењем понуде нафте, те су инвеститори појачали улагања у ову активу под утицајем очекивања опоравка тражње за нафтом у другој половини године. Инвеститори очекују да ће доћи до опоравка глобалне економије у другој половини године, као и да ће већи број људи моћи путовати, како се буде ширила вакцинација. Аналитичари из RBC Capital истичу да су фундаменталне основе за бензин највише „биковске“ у посљедњих десет година те да овакво стање даје додатну подршку цијелој нафтној производњи. Крајем седмице дошло је до благог пада цијене нафте, упркос томе што је предсједник Biden потписао закон о фискалној подршци, што је требало да утиче на раст цијене нафте. Ипак, инвеститори већ од почетка године очекују да ће овај закон бити одобрен, те је он и разлог раста цијене нафте за 40% од почетка године. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 65,61 USD (54,89 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 0,73%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.700,64 USD (1.427,31 EUR).

Током протекле седмице цијена злата је углавном имала благу тенденцију раста. Почетком седмице цијена овог племенитог метала је смањена, те се нашла на најнижем нивоу у посљедњих девет мјесеци, под утицајем раста приноса у САД и јачања долара, као и очекивања коначног одобрења стимулативног плана фискалне подршке у САД. Од августа прошле године, када је цијена злата забиљежила рекордно високу вриједност, цијена је смањена за 18% и приближава се проценту пада од 20%, што представља дефиницију да тржиште улази у зону „медвједа“. Након значајног пада цијене злата, који је забиљежен у понедјељак, у уторак је већ дошло до поновног раста под утицајем очекивања инвеститора подстакнутим растом приноса на обвезнице САД, као и кретањем долара. У наредним данима цијена злата је биљежила раст под утицајем очекивања финалног усвајања програма подршке, али и због слабљења долара. До краја седмице цијена овог племенитог метала је биљежила постепени раст како су приноси на државне обвезнице САД биљежили раст, а опортунитетни трошкови држања злата су повећани, док је долар почео да се опоравља. У четвртак је предсједник Biden потписао стимулативни пакет помоћи који је тиме постао закон. Уједно, предсједник Biden је истакао да ће снажније радити на вакцинисању грађана, како би се стање у земљи нормализовало до јула. Упркос овим позитивним вијестима, снажан пакет фискалних мјера појачао је страх од инфлације, што је поново дало подршку цијени злата. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.727,11 USD (1.444,92 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила раст за 1,56%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

